

Ang nybyggnad av gasolanläggning.

Räddningstjänsten i Z har översänt skiss och förslag till yttrande över rubricerad anläggning med begäran om räddningsverkets synpunkter.

Den planerade gasollagringsanläggningen består av tre cisterner om vardera 300 m³. Avståndet till bangårdsområdet vid Q station är ca 100 m, till centrumbebyggelsen och W:s industriområde 300 - 400 m.

Säkerhets- och skyddsavstånd för dylika anläggningar regleras i förordningen om brandfarliga varor och dess tillämpningsföreskrifter. Härutöver måste från räddningstjänstens sida en räddningstjänstbedömning göras. En sådan bedömning kan leda till att längre avstånd än vad som anges i ovan nämnda regelsystem erfordras, s k särskilda skyddsavstånd. Ytterst kan räddningstjänstbedömningen leda till att den brandfarliga varan över huvud taget inte kan förvaras på föreslagen plats.

Bedömningen bör även avse beredskapshänsyn. Det kan t ex vara olämpligt att placera en ny risk i ett förväntat fiendemål för att därigenom förvärra skadan i målet och i dess omgivning.

Räddningstjänstbedömningen bör även omfatta hela hanteringen av brandfarlig vara som transport, omlastning, förvaring och förbrukning. I bedömningen tas hänsyn till sannolikheten för att en olycka inträffar samt konsekvenserna av en olycka.

I FOA-rapporten E 40011 "Uppkomst och utbredning av explosiva gasmoln", mars 1984, har vissa beräkningar gjorts av konsekvenserna vid propanutsläpp. Ett beräkningsexempel visar att ett momentant utsläpp av propan från en 45-tons tankvagn, i värsta fallet, kan ge ett gasmoln med

en radie av ca 100 m. Gasmolnets centrum kan vid antändningen befinna sig flera hundra meter från utsläppsstället. Det värsta fallet kan dock vara så osannolikt att det inte bör vara dimensionerande.

I det här aktuella fallet bör övervägas om gasolcisternerna kan placeras längre väster ut, såvida markförhållandena medger det. Avståndet till bangården och därmed också centrumbebyggelsen skulle då bli större. Avståndet till ^{W:s} industriområde kommer dock att ligga på ungefär samma avstånd från gasolanläggningen även efter flyttningen mot väster.

Cisterner och lossningsplatsen skall enligt bifogat förslag till yttrande förses med vattensprinkler. Trots detta kan det vara lämpligt att mellan cisterner och lossningsplats uppföra ett fysiskt skydd - mur eller vall. Skyddet minskar risken för mekaniska skador på cisternerna vid en eventuell explosion vid lossningsplatsen. Sannolikt är olycksrisken störst vid lossning eftersom verksamheten dels är omfattande, dels kan drabbas av mänskliga felmanövrar.

Räddningsverket förutsätter att samråd skett eller kommer att ske med sprängämnesinspektionen.

Enligt räddningstjänstlagen är det kommunen som bär det primära ansvaret för räddningstjänsten inom sitt geografiska område. Organisation, utrustning etc bör därvid vara så anpassat att det täcker det normala behovet i kommunen. För speciella objekt kan särskilda åtgärder behöva vidtagas. Åtgärder av byggnadsteknisk art bör ställas vid bygglovsgranskningen medan krav på övriga åtgärder bör kunna ställas i annat sammanhang.

Mot bakgrund av ovanstående är det tveksamt om punkterna 8, 10, 12 och 13 bör vara med som villkor i yttrandet till byggnadsnämnden.

Villkoren i punkt 6 angående anskaffandet av transportabla motorsprutor samt villkoren i punkterna 8, 9, 11, 12 samt 13 bör kunna hänföras till "paragraf 43-ärende". Åtgärder bör lämpligen kunna komma till stånd genom samråd med anläggningsägaren.

Däremot är det självfallet inget som hindrar att anläggningsägaren och räddningstjänsten kommer överens om sådana åtgärder. I det fallet kan de överenskomna åtgärder ev skrivas med i yttrandet som en upplysning.

Beträffande säkerhetsutbildningen som omnämns i punkt 11 vill SRV upplysa om att någon säkerhets-

utbildning för depåpersonal inte är framtagen av räddningsverket. Sådan utbildning brukar gasolleverantören oftast stå till tjänst med.

Räddningsverket har tagit fram en 3-dagarskurs i teknik och taktik vid gasolbrandsläckning som vänder sig till räddningskårernas brandbefäl.

Befolkningsskyddsavdelningen
Förebyggande åtgärder mot brand

Lars Ekberg
Lars Ekberg

Christer Strömberg
Christer Strömberg